

Huisarts en Wetenschap 1957-1997

Referenties in het cumulatieve register
 onder de trefwoorden sociale klasse/sociaal-economische status en/of sociaal aspect

Therapeutisch handelen

Aufgaben einer soziologischen Medizin in der Heilkunde. (Von Uexküll Th). 1961;4:315, beschouwing.
 Sociale zorg bij de behandeling van patiënten met chronisch-reumatische gewrichtsaandoeningen (Smeets GJ). 1965;8:453, beschouwing.

Preventie

Wel of niet centraal oproepen voor screening op baarmoederhalskanker? De opbrengst van huisartsenuitstrijkjes in Den Haag en Rotterdam, 1991-1994 (Kok MR, Boon ME). 1996;39:120, onderzoek.
 Zie ook: 1996.378

Samenwerking

Het maatschappelijk werk in de groepspraktijk Ommoord (Lamberts H, Op 't Root JMH). 1970;13:450, onderzoek.
 Noodzaak tot samenspel (Klompé MAM). 1961;4:272, beschouwing.
 Ervaringen van een huisarts over de samenwerking met een socioloog (Van Es JC). 1961;4:334, beschouwing.
 Taakomschrijving van de wijkverpleegkunde in de maatschappelijke gezondheidszorg met het oog op het functioneren in een home-team (Maas ECR, Verelst E). 1971;14:282, beschouwing.
 Astma nazorg conferentie (Jansen EM). 1963;6:237, bespreking.
 De samenwerking van een groep huisartsen en twee verpleegsters in de maatschappelijke gezondheidszorg (sociaal-geneeskundige verpleegsters). (Frey GM, Groot HAM, Tielens VCL). 1971;14:103, bespreking.

Patiëntencategorieën

Gezinsonderzoek Loon op Zand 1968 (De Vries AEN). 1970;13:253, onderzoek.
 Het Utrechtse huisartssprekuren voor dak- en thuislozen. Een inventarisatie van contactredenen, diagnoses en verrichtingen (Van der Laan JR). 1992;35:342, onderzoek.
 Een kind met een gezondheidsprobleem: meer gezondheidsproblemen bij de ouders? (Van der Horst FG, Metsemakers JFM, Crebolder HFJM, Franssen GHLM). 1992;35:503, onderzoek.
 Zie ook: 1993.115
 Populatie en morbiditeit binnen en centrum voor onverzekerden (Kruyswijk JM, Hoekstra JF, Van Weert HCPM). 1997;40:14, onderzoek.
 The influence of patient characteristics on communication between the doctor and the patient (Roter DL). 1991;34:295, literatuur.
 Gezinsgeneeskundige verkenningen (Bos GJ). 1962;5:312, casuïstiek.
 Kind in de knel (Neomagus GJH). 1997;40:162, casuïstiek.
 Woonsituatie en gezinsgrootte (Van der Poel DC). 1964;7:203, beschouwing.
 Enkele sociaal-economische aspecten van de gezinsgrootte (Van Braam A). 1964;7:242, beschouwing.
 Gezins en ziekte (Huygen FJA). 1964;7:429, beschouwing.

Over de zogenaamde ouderdom (Thung PJ). 1965;8:19, beschouwing.
 Zie ook: 1965.71
 De ontwikkeling van het gezin (Pijlman HR). 1966;9:429, beschouwing.
 (R)Evolutie der gezinsfuncties (Kooy GA). 1967;10:43, beschouwing.
 Externe gezinsrelaties (Saal CD). 1967;10:241, beschouwing.
 Enkele opmerkingen en mededelingen naar aanleiding van een onderzoek naar de morbiditeit van de huisvrouw (Van der Velden HGM). 1970;13:241, beschouwing.
 Geestelijk gestoorde bejaarden (Ter Haar HW). 1970;13:327, beschouwing.
 Lange kunde in de grote stad (Querido JD). 1993;36:59, beschouwing.
 Het zwakke geslacht. Sociaal-culturele notities (Brinkgreve C). 1995;38:431, beschouwing.
 Ongezonde verschillen. Over sociale stratificatie en gezondheid in Nederland. Mackenbach JP (Van der Velden J). 1994;37:373, boekbespreking.

Patiëntengedrag

Medisch-sociale problemen bij hemofilie (Van Creveld S). 1967;10:287, beschouwing.
 Sekse en eetgedrag (Van Strien T). 1995;38:398, beschouwing.

Huisarts-patiënt interactie

Het gedrag van de huisarts en de tevredenheid van de patiënt (Casse ETh). 1969;12:97, onderzoek.

Professionele opvattingen

Gezinsgeneeskunde: feiten of opvattingen? (Smits AJA, Heyrman J). 1988;31(Suppl):8, literatuur.
 Sociaal psychologische factoren bij het ontstaan van ziekte (Barnhoorn JAJ). 1959;2:118, casuïstiek.
 'Sociale geneeskunde' - 'Milieu-geneeskunde' (Hogerzeil HHW). 1959;2:83, beschouwing.
 Naar een integrale geneeskunde 1 (Veldhuyzen van Zanten RC). 1959;2:192, beschouwing.
 Naar een integrale geneeskunde 2 (Veldhuyzen van Zanten RC). 1959;2:214, beschouwing.

Morbiditeitsstudies

'Psychosomatische' stoornissen in een plattelandspraktijk (Kuypers CA). 1966;9:42, onderzoek.
 Morbiditeitsanalyse in een solo-huisartspraktijk (Oliemans AP, Van der Ven W). 1975;18:437, onderzoek.
 Cara en acute bronchitis in de huisartspraktijk, 1971-1989 (Bottema BJAM, Van den Hoogen HJM, Nijhoff S, Schadé E, Van Weel C). 1992;35:305, onderzoek.
 Reumatoïde artritis en de ziekte van Bechterew. Epidemiologische gegevens uit de huisartspraktijk. (Van de Lisdonk EH, Schuurman W, Tiersma WP). 1993;36:87, onderzoek.
 Chronic airway diseases in general practice. Prevalence and future development of the number of patients (Thoonen BPA, Knottnerus JA, Höppener P). 1993;36:P36, onderzoek.
 Zie ook: 1993.388

Kanker

Over enige aspecten van de kankerbestrijding (cancer-control) in Nederland (Meinsma L). 1963;6:363, beschouwing.

Anticonceptie en seksualiteit

Sociale aspecten van de toepassing van orale pregestagene stoffen (Van Es JC). 1963;6:157, beschouwing.
 Geboorteregeling (Trimbos CJB). 1963;6:177, beschouwing.
 Prostitutie (Mulder WG). 1964;7:409, beschouwing.
 De stem van een socioloog over geboorteregeling (Vervoort CE). 1968;11:83, beschouwing.
 Enige socio-psychisch hygiënische aspecten van geboorteregeling (Trimbos CJB). 1968;11:121, beschouwing.

Verloskunde

Kraamvrouwen naar maatschappelijke groepering (Werkgroep: Verloskunde van de huisarts). 1962;5:10, onderzoek.
 Perinatale sterfte (Werkgroep: Verloskunde van de huisarts). 1963;6:9, onderzoek.
 Zie ook: 1963.73
 Enkele opmerkingen over de prenatale zorg; het eerste bezoek aan de huisarts (Werkgroep: Verloskunde van de huisarts). 1963;6:75, onderzoek.
 Algemene gegevens over het patiëntenmateriaal van het jaaronderzoek 1958 (Werkgroep: Verloskunde van de huisarts). 1963;6:328, onderzoek.
 Epidemiologische aspecten van aangeboren misvormingen (3). (De Groot MJW). 1965;8:211, beschouwing.

Intoxicaties

Driehoeksbespreking door kinderarts, psychiater en socioloog (Anoniem). 1962;5:153, casuïstiek.

Overige ziekten en klachten

Sekseverschillen bij moeheid (Bensing JM, Schreurs K). 1995;38:412, onderzoek.
 Navelkolieken bij zuigelingen. Een literatuuroverzicht (Lucassen PLBJ). 1990;33:418, literatuur.
 Social problems in general practice (Paterson JE). 1962;5:6, beschouwing.
 Sociologische aspecten van de zelfmoord (Kruijt CS). 1962;5:73, beschouwing.
 Psychologische en sociaal psychiatrische aspecten van de zelfmoord (Speijer N). 1962;5:112, beschouwing.
 Enige sociale en psychische aspecten van de indicatie tot klinische verpleging van volwassen astma-patiënten (De Kock van Leeuwen JAC). 1962;5:187, beschouwing.
 Sociaal psychiatrische aspecten van huwelijksconflicten (Speijer N). 1963;6:125, beschouwing.
 Paneldiscussie over chronische bronchitis (Waalwijk A). 1963;6:319, bespreking.

Onderwijs

- De stage sociale geneeskunde bij de huisarts (Mertens A). 1962;5:50, beschouwing.
- Ervaringen van een huisarts met het co-assistent-schap sociale geneeskunde bij de huisarts (Vlamings HLA). 1962;5:52, beschouwing.
- De stage bij de huisarts als co-assistent-schap in de sociale-geneeskunde (Retera RJM). 1962;5:53, beschouwing.
- Een cursus verzekeringsgeneeskunde in de beroepsopleiding (Ponsioen BP, Klingers C, Huysman MC, Van Amerongen HL). 1993;36:177, beschouwing.
- Bespreking van een sociaal geneeskundige status (Anoniem). 1962;5:54, bespreking.
- De opleiding van de arts voor zijn werk in de gemeenschap (Huygen FJA). 1962;5:225, bespreking.
- Poging tot verslag van een meditus-stage (Sluis P). 1976;19:65, bespreking.

Gezondheidszorg en wetgeving

- Community oriented primary care (Derese A). 1988;31:P14, literatuur.
- De huisarts en de maatschappelijke problematiek van zijn patiënten (Querido A). 1961;4:283, beschouwing.
- Wat moet de huisarts weten van de sociale verzekeringswetten, met name van de (gewijzigde). Ziektewet en Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering? (Doelman H). 1967;10:126, beschouwing.
- Het werk van de sociale revalidatie en het belang hiervan voor de huisarts (Heringa GJ). 1968;11:162, beschouwing.

Wetenschappelijk onderzoek, methodologie en publicaties

- De opzet, de moeilijkheden en de resultaten van een sociologisch onderzoek in de huisarts-praktijk (1). (Van Es JC). 1960;3:267, methodologie.
- De opzet, de moeilijkheden en de resultaten van een sociologisch onderzoek in de huisarts-praktijk (2). (Van Es JC). 1960;3:278, methodologie.
- De huisarts als informant in het sociologisch onderzoek (Nooij ATJ). 1966;9:165, beschouwing.
- Research in social problems in general practice (Rethans JJ). 1997;40:125, bespreking.

Varia

- Enkele gedachten over medische sociologie (Van Es JC). 1961;4:33, beschouwing.
- Fysiologisch en sociaal vaderschap (Fischer HTh). 1964;7:92, beschouwing.
- Aanpassing van de voeding aan de welvaartstaat (Den Hartog C). 1966;9:245, beschouwing.
- Thure van Uexkull. Onderzoeker, medicus, wijsgeer (Van Es JC). 1961;4:72, bespreking.
- Structuur en werkwijze van bureaus voor levens- en gezinsmoeilijkheden (Van Oort-Wegelin BM). 1963;6:148, bespreking.
- Toekomstverwachtingen in het verpleeghuis (Post HJW). 1970;13:93, bespreking.

Sociale deprivatie

Swinnen W, De Maeseneer J. 'Vertel mij over de armoede...'. Een explorerend kwalitatief onderzoek bij huisartsen in Gent. Gent: Vakgroep Huisartsgeneeskunde en Eerstelijnsgezondheidszorg, Universiteit Gent. Adres: Campus Heymans - 1K3, De Pintelaan 185, 9000 Gent.

Uit dit kwalitatief onderzoek, waarvoor 20 huisartsen diepgaand werden geïnterviewd over het onderwerp 'kansarmoede' (sociale deprivatie), bleek in de eerste plaats hun grote betrokkenheid bij deze problematiek. Deze huisartsen hanteren een breed concept van kansarmoede: zij vermelden hierbij economische componenten (werkgelegenheid, inkomen), psychosociale componenten (vereenzaming, depressiviteit) en cultureel-antropologische aspecten. Dit brede kader brengt hen tot een genuanceerde benadering van de problematiek. Hierbij valt op dat vele huisartsen naar problemen kijken vanuit het perspectief van de kansarme zelf: huisartsen proberen te begrijpen en helpen. Hiertoe hebben vele huisartsen een uitgebreid samenwerkingsnetwerk uitgebouwd: multidisciplinaire samenwerking blijft voor hen van essentieel belang in het adequaat aanpakken van de kansarmoede-problematiek.

Toegankelijkheid van de gezondheidszorg wordt gesignaleerd als een (toenemend) belangrijk probleem. Opvallend is dat huisartsen in individuele gevallen hun tarieven aanpassen om de toegankelijkheid van de zorgverlening te verhogen. Met betrekking tot de opvang van kansarmen worden enkele kritische kanttekeningen bij de organisatie van de gezondheidszorg gemaakt.

Huisartsen wijzen ook op de noodzaak van onderwijs in verband met de problematiek van armoede en gezondheid. De meesten hebben in de loop der jaren zichzelf geschoold (ervaringsdeskundigheid) en een referentiekader voor hun interventiestrategieën ontwikkeld.

Huisartsen zijn ook niet blind voor structurele aspecten van kansarmoede: het belang van zaken als werkgelegenheidsprogramma's en het verhogen van het bestaansminimum worden duidelijk aangegeven. Huisartsen zijn van mening dat zij ook een structurele rol kunnen vervullen in de aanpak van de kansarmoede problematiek, vooral via hun signaleringsfunctie.

Tenslotte laat dit onderzoek eens te meer zien hoezeer huisartsen behoefte hebben aan een professioneel gesprek over dit aspect van hun vak.

Mededelingen voor de Agenda in nummer 6 (eind mei) moeten op uiterlijk 23 april in het bezit zijn van het redactiesecretariaat.

Promoting excellence in teaching general practice

Londen, 11-15 mei.

International Course for Teachers in General Practice. Inlichtingen: Courses and Conference Unit RCGP, tel. 0044-171.823.9703; fax 0044-171.225.3047; e-mail: course@rcgp.org.uk.

NHG-Referatendag

Utrecht, 15 mei.

Inlichtingen: NHG-bureau, tel. 030-2881700.

Second international conference of the St Vincent Declaration Primary Care Diabetes Group

Brussel, 22-23 mei. Vlaams Huisartsen Instituut; tel. 0032 3 2811616, fax 0032 3 2185184.

Communication in health care

10-12 juni.

Inlichtingen: dr. P.F.M. Verhaak, Nivel, Postbus 1568, 3500 BN Utrecht; tel. (030) 272.9700, fax (030) 272.9729; e-mail p.verhaak@nivel.nl.

15th Wonca world conference on family medicine

Dublin, 13-18 juni 1998.

Inlichtingen: The Irish College of General Practitioners, Corrigan House, Ferrian Street, Dublin 2, Ireland; tel. (00353) 1676.3705; fax (00353) 1676.5850.

Philosophy of and philosophy in health care education

Marburg, Duitsland, 20-22 augustus.

12e Jaarlijkse conferentie van de European Society for Philosophy of Medicine and Health Care.

Inlichtingen: prof.dr. H. ten Have, Vakgroep Ethiek, Filosofie en Geschiedenis van de Geneeskunde, Katholieke Universiteit Nijmegen, Postbus 9101, 6500 HB Nijmegen; fax (024) 354.0254.

16e Referatendag van de Vlaamse Huisartsenresearch

Gent, 19 september.

Inlichtingen: Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen, tel. 0032-3 2811616, fax 0032 3 2185184.

Anticonceptie in Nederland anno 1998

Ede, 24 september.

Symposium Stichting Anticonceptie Nederland, tel. 0543-530927; fax 0543-532186; e-mail stanned@knmg.nl.

Systematic reviews: evidence for action

Baltimore, MD, USA, 22-26 oktober.

6th International Cochrane Colloquium. Inlichtingen: Courtesy Associates, Washington DC, VS; tel. 001-202.973.8685; fax 001-202.331.0111; e-mail kgillesp@CourtesyAssoc.com; website http://www.cochrane.org.

Differentiatie en specialisatie binnen de huisartsgeneeskunde

Maastricht, 27 november.

NHG-congres. Inlichtingen: NHG-bureau, tel. 030-2881700.

■ betekent: eerste vermelding.